

MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH

2346

Na temelju članka 131. stavka 3. Obiteljskog zakona (»Narodne novine«, broj 103/15), potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica socijalne politike i mladih donosi

PRAVILNIK

O MJERAMA ZAŠTITE OSOBNIH PRAVA I DOBROBITI DJETETA

Članak 1.

Ovim pravilnikom propisuju se uvjeti stručne osposobljenosti radnika, edukacija radnika za provođenje mjera intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu, način provođenja mjera za zaštitu osobnih prava i dobrobiti djeteta, kriteriji za stručnu procjenu i provedbu mjera za zaštitu osobnih prava i dobrobiti djeteta, način provođenja mjera za zaštitu osobnih prava i dobrobiti djeteta, kao i visina iznosa i način isplate naknade za provedbu mjera stručne pomoći i potpore obitelji u ostvarivanju skrbi o djetetu te intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu.

I. OPĆE ODREDBE

Članak 2.

(1) Centar za socijalnu skrb (u daljnjem tekstu: centar) određuje i provodi mjere za zaštitu osobnih prava i dobrobiti djeteta (u daljnjem tekstu: mjere) navedene u članku 134. Obiteljskog zakona (»Narodne novine«, broj 103/15, u daljnjem tekstu: Obiteljski zakon), a sudu predlaže mjere navedene u članku 149. Obiteljskog zakona temeljem zaključka stručnog tima centra o procjeni ugroženosti prava i dobrobiti djeteta, u stručnoj cjelini odnosno odjelu za djecu, mlade i obitelji.

(2) Stručni tim centra iz stavka 1. ovog članka čine socijalni radnik, psiholog i pravnik, a po potrebi i socijalni pedagog ili edukacijski rehabilitator.

(3) Postupak procjene ugroženosti prava i dobrobiti djeteta provodi se sukladno pravilima struke i metodama stručnog rada.

Članak 3.

(1) Postupak procjene ugroženosti prava i dobrobiti djeteta centar pokreće po službenoj dužnosti kad o ugroženosti djetetovih prava i dobrobiti dobije informacije u drugim postupcima koji se vode u centru ili po prijavi zaprimljenoj od roditelja, djeteta, drugih članova obitelji, građana te obavijesti suda, državnog odvjetništva, policije kao i prijave drugih tijela i ustanova.

(2) Stručni radnik centra iz stavka 1. ovoga članka, dužan je o dobivenoj informaciji ili sumnji o ugroženosti djetetovih prava i dobrobiti, obavijestiti stručni tim centra iz članka 2. stavka 2. ovoga Pravilnika, službenom bilješkom koju potpisuje stručni radnik, a svojim potpisom ovjerava ravnatelj centra.

(3) Stručni tim centra primitkom prijave odnosno obavijesti iz stavka 1. ovog članka, odmah započinje ispitivanje slučaja i procjenu ugroženosti prava i dobrobiti djeteta.

Članak 4.

(1) U postupku procjene ugroženosti prava i dobrobiti djeteta stručni tim centra dužan je voditi se sljedećim kriterijima:

- stupanj ugroženosti i sigurnosti djetetova života i zdravlja,
- razvojni rizici djeteta (niska, umjerena, visoka razina rizika),
- razvojne potrebe djeteta: zdravlje, obrazovanje, emocionalni razvoj i ponašanje, identitet, obiteljski i socijalni odnosi, vještine skrbi za sebe,
- okolnosti na strani roditelja: sposobnosti i spremnost roditelja na promjenu ponašanja te spremnost na suradnju,
- roditeljske sposobnosti osnovne skrbi, osiguravanja sigurnosti, emocionalne topline, poticanja, vodstva, postavljanja granica, stabilnosti, odgojni postupci,
- okolnosti na strani djeteta kao što su sposobnost i zrelost djeteta, kognitivno, emocionalno, socijalno i ponašajno funkcioniranje,
- rezultati kontinuiranog praćenja i procjenjivanja potreba i mogućnosti promjene,
- rezultati prethodno provedenih mjera.

(2) Procjena ugroženosti prava i dobrobiti djeteta se provodi na temelju prikupljenih socijalno-anamnestičkih podataka i utvrđenih činjenica te procjenama dobivenim instrumentima Lista za procjenu razvojnih rizika djeteta i Lista za procjenu sigurnosti djeteta, koji čine sastavni dio ovog Pravilnika.

(3) Postupak procjene ugroženosti prava i dobrobiti djeteta završava zaključkom stručnog tima o potrebi određivanja mjere za zaštitu prava i dobrobiti djeteta iz nadležnosti centra odnosno potrebi predlaganja sudu mjere za zaštitu prava i dobrobiti djeteta iz nadležnosti suda.

Članak 5.

(1) Kada stručni tim centra donese zaključak o potrebi određivanja mjere u nadležnosti suda, obavezno provodi obiteljsku procjenu.

(2) Obiteljska procjena provodi se s ciljem utvrđivanja i analiziranja svih rizičnih čimbenika i okolnosti te prednosti i zaštitnih faktora na razini cijele obitelji.

(3) Obiteljska procjena sastoji se od aktivnosti pripreme, procjenjivanja obiteljskih potreba, analize informacija i identifikacije potreba za donošenje odluka i plana promjena, kontinuiranog procjenjivanja napretka te završnog procjenjivanja.

(4) Obiteljska procjena obuhvaća: roditeljske sposobnosti, djetetove razvojne potrebe te obiteljske čimbenike i čimbenike socijalnog okruženja.

(5) Socijalni radnik i psiholog centra po provedenoj obiteljskoj procjeni sastavljaju izvješće, nakon čega stručni tim centra donosi zaključak o prijedlogu sudu za donošenje odluke o mjeri za zaštitu prava i dobrobiti djeteta.

(6) Izvješće o provedenoj obiteljskoj procjeni sadrži: opis slučaja, plan prikupljanja informacija, identificiranje i dokumentiranje rizika i prednosti obitelji, procjenu obiteljskih potreba, identifikaciju potreba temeljenu na analizi informacija s ciljem donošenja odluka odnosno plana promjena, kontinuirano procjenjivanje napretka te završno procjenjivanje.

II. MJERA ŽURNOG IZDVAJANJA I SMJEŠTAJA DJETETA

Članak 6.

Žurnu mjeru izdvajanja i smještaja djeteta izvan obitelji centar može odrediti neovisno o tome je li u tijeku provođenje ili određivanje druge mjere za zaštitu prava i dobrobiti djeteta.

III. MJERA UPOZORENJA NA POGREŠKE I PROPUSTE U OSTVARIVANJU SKRBI O DJETETU

Članak 7.

(1) Kad stručni tim centra donese zaključak o potrebi određivanja mjere upozorenja na pogreške i propuste u ostvarivanju skrbi o djetetu, upozorit će o pogreškama i propustima roditelje ili drugu osobu koja skrbi o djetetu, kroz neposredno savjetovanje.

(2) O provedenom neposrednom savjetovanju sastavlja se zapisnik i uručuje roditeljima ili drugoj osobi kojoj je mjera određena.

IV. MJERA STRUČNE POMOĆI I POTPORE U OSTVARIVANJU SKRBI O DJETETU I MJERA INTENZIVNE STUČNE POMOĆI I NADZORA NAD OSTVARIVANJEM SKRBI O DJETETU

Članak 8.

Kad stručni tim centra donese zaključak o potrebi određivanja mjere stručne pomoći i potpore u ostvarivanju skrbi o djetetu (u daljnjem tekstu: mjera stručne pomoći) izabire voditelja mjere s liste voditelja mjera koja se u elektroničkom obliku vodi u centru.

Članak 9.

(1) Voditeljem mjere stručne pomoći te voditeljem mjere intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu (u daljnjem tekstu: intenzivni nadzor) može biti imenovan:

- stručni radnik centra za socijalnu skrb, osim ako je sudjelovao u radu na slučaju,
- stručni radnik druge ustanove socijalne skrbi ili
- druga osoba koja ispunjava uvjete iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Voditeljem mjere iz stavka 1. ovoga članka može biti imenovan socijalni radnik, psiholog, socijalni pedagog, edukacijski rehabilitator, a iznimno stručnjak drugog akademskog zvanja (pomagačkih struka) čije kompetencije odgovaraju specifičnim potrebama obitelji te imaju znanja iz područja rada s djecom i obitelji u riziku.

Članak 10.

(1) Stručni tim centra dužan je upoznati voditelja mjere:

- s odredbama Obiteljskog zakona kojima se uređuje mjera za koju je postavljen voditeljem i s odredbama ovog Pravilnika,
- s pravima i obvezama voditelja u provođenju mjere,
- sa svim relevantnim podacima o obitelji za koju se imenuje voditeljem,
- s izradom programa rada,
- sa sadržajem izvješća centru o provođenju mjere i suradnji s centrom,
- s potrebom sudjelovanja u edukacijama i ostalim oblicima stručne pomoći te na superviziji slučaja, kada je navedeno osigurano.

(2) Stručni tim centra dužan je organizirati zajednički ili odvojeni susret, na kojem će upoznati voditelja mjere s roditeljima odnosno drugom osobom kojoj je mjera određena te djetetom.

Članak 11.

(1) Voditelj mjere je dužan:

- sudjelovati u izradi programa rada i
- provoditi mjere i aktivnosti sukladno programu rada.

(2) Voditelj mjere dužan je jednom mjesečno dostavljati centru izvješće o provođenju mjere za koju je imenovan voditeljem te centru dostaviti završno izvješće u roku od osam dana prije isteka zakonskog roka u kojem centar treba preispitati rezultate provođenja mjere.

(3) Voditelj mjere je dužan dostaviti izvješće i prije roka iz stavka 1. ovog članka ako to zatraži centar ili voditelj procijeni da je ugrožen život, zdravlje odnosno dobrobit djeteta.

(4) Voditelj mjere ima pravo i dužnost u izvješću predložiti izmjenu ili dopunu programa rada temeljem procjene i analize napretka ili navođenja novih značajnih okolnosti.

(5) Centar će rješenjem razriješiti voditelja nadzora ako ne ispunjava obveze propisane odredbama ovoga Pravilnika te imenovati novog voditelja nadzora.

Članak 12.

(1) Program rada provođenja mjere stručne pomoći izrađuje stručni tim centra iz članka 2. stavka 2. ovog Pravilnika u suradnji s osobama kojima je mjera određena, voditeljem mjere i djetetom starijem od četrnaest godina, u roku od trideset dana od izvršnosti rješenja.

(2) Program iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

- osobno ime roditelja odnosno druge osobe kojoj je mjera određena,
- osobno ime djeteta,
- razdoblje trajanja mjere,
- broj, učestalost i duljinu trajanja susreta te mjesto susreta voditelja mjere s obitelji,
- područja u kojima je cilj postići promjenu ponašanja roditelja odnosno druge osobe kojoj je mjera određena, područja promjene kod djeteta te područja promjena obiteljskih okolnosti,
- ciljeve koji se žele postići po pojedinim područjima,
- ishode kroz promjene u ponašanju koji se očekuju kao rezultat djelovanja, za svaki cilj,
- aktivnosti, intervencije i sadržaj rada po pojedinim ciljevima u obitelji, izvan obitelji te suradnji s drugim ustanovama i tijelima (navode se nazivi tijela i ustanova),
- obveze centra, voditelja mjere, roditelja odnosno druge osobe kojoj je mjera određena te djeteta, po pojedinim aktivnostima,
- metode i način rada po pojedinim aktivnostima,
- nositelje aktivnosti i rokove izvršenja,
- način praćenja i vrednovanja postignutog (za svaku aktivnost).

Članak 13.

(1) Mjesečno izvješće iz članka 11. stavka 2. ovoga Pravilnika sadrži:

- podatke o osobnom imenu djeteta, osobnom imenu roditelja s kojim dijete stanuje ili druge osobe koja skrbi o djetetu,

- razdoblje za koje se podnosi izvješće,
- broj susreta, duljinu trajanja, okolnosti i sadržaj susreta s obitelji,
- poduzete aktivnosti i intervencije,
- područja u kojima je postignuta promjena ponašanja roditelja odnosno djeteta i obiteljskih odnosa i okolnosti,
- razloge i okolnosti zbog kojih nije postignuta očekivana promjena pojedinih područja,
- nove značajne okolnosti, ako su se pojavile tijekom provođenja mjere, a koje povećavaju čimbenike rizika koji se odnose na roditelja, obiteljsku situaciju ili dijete.

(2) Završno izvješće voditelja mjere sadrži prijedlog daljnjih postupaka ili mjera te evaluaciju učinaka mjere temeljenu na: mjerljivoj promjeni u ponašanju roditelja odnosno djeteta, roditeljevoj odnosno djetetovoj procjeni postignute promjene, procjeni stručnjaka o postignutoj promjeni, odnosno percepciji postignute promjene svih uključenih u provođenje mjere te procjeni čimbenika kojima se promjena može pripisati od svih ili nekih uključenih u program.

Članak 14.

(1) Kad centar donese zaključak o potrebi određivanja mjere intenzivnog nadzora, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 8. do 13. ovoga Pravilnika.

(2) Rješenjem o određivanju mjere intenzivnog nadzora moraju se odrediti najmanje dva susreta voditelja mjere i roditelja tjedno, a po potrebi i češće, prilikom čega se pruža pojačana pomoć, vodstvo i modeliranje odgovarajućih ponašanja roditelja, sukladno programu rada.

(3) Voditeljem mjere intenzivnog nadzora može biti imenovana stručna osoba koja ispunjava uvjete iz članka 9. ovog Pravilnika te ima tri godine iskustva u neposrednom radu s djecom i obitelji u riziku.

(4) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi donosi plan edukacije za voditelja mjera intenzivnog nadzora.

(5) Edukaciju sukladno planu iz stavka 4. ovog članka, prema odgovarajućem programu za koji suglasnost daje ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi, mogu provoditi ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi te ustanove socijalne skrbi.

Članak 15.

(1) Voditelj mjere stručne pomoći i potpore ima pravo na naknadu za provođenje mjere u mjesečnom iznosu od 400,00 kn neto, a voditelj mjere intenzivnog nadzora na naknadu za provođenje mjere u mjesečnom iznosu od 800,00 kn neto.

(2) Naknada tereti sredstva državnog proračuna, a isplaćuje ju centar temeljem rješenja o imenovanju voditelja nadzora najkasnije do kraja mjeseca za prethodni mjesec.

(3) Voditelju nadzora priznaju se opravdani troškovi prijevoza do mjesta prebivališta roditelja, o čemu odlučuje ravnatelj centra.

Članak 16.

Jedna stručna osoba može istovremeno biti voditelj za najviše tri mjere za koje je Obiteljskim zakonom propisano imenovanje voditelja, od kojih najviše dvije mjere intenzivnog nadzora.

V. MJERE ZA ZAŠTITU PRAVA I DOBROBITI DJETETA IZ NADLEŽNOSTI SUDA

Članak 17.

(1) Kada stručni tim centra donese zaključak o potrebi određivanja mjere oduzimanja prava na stanovanje s djetetom, upućuje prijedlog sudu za donošenje odluke.